

Fra "Himmerlands Rakkere" af Anton Gaardboe

...
...

1804 døde »Hans Natmands Kone i Hole«, 67 Aar gammel. Af deres Børn døbttes Ane Marie 1770, Appelone 1775 og Niels 1780. – Appelone, der ifølge Kirkebøgerne var gift med Rakkerens Søn fra Viborg, Gregers Hansen, er omtalt ovenfor og er bedst kendt for sin store Løsagtighed. (1)

En Søn, Kristen Hansen, arvede Natmandsforretningen efter Faderen og boede i Rakkerhuset i Hole til henimod Midten af forrige Aarhundrede. Hans Kone hed populært Birret Ryssing; men Kirkebøgerne kalder hende **Birthe Cathrine Rolandsdatter**. Befolkningen mente, at hun var en Gaardmandsdatter fra Fuur; men Navnet tyder stærkt paa, at hun er en Slægtning af en bekendt Glarmesterfamilie Roland.

1) Se det jydsk Almueliv, 5te Afdl., Nr. 658.

171

Befolkningen har fortalt om, at Kristen Hansen gjorde hendes Bekendtskab* første Gang paa Bjørnsholm Marked, og det passer maaske ogsaa, thi i det jydské Almueliv er berettet, at da de engang kom i Trætte, lod han Ord falde om, at hun var blevet købt paa »Kløster Marked«, og der skulde hun ogsaa, svor han, blive solgt igen.

Da hun havde født det 16de Barn, var hun i sit 50de Aar. Saa sagde Byens andre Koner til hende: »Tak nu Vorherre, for nu faar du ikke flere.« – »Nej, – nær a vil, for de har gjort mig det, de kunde, baade Gud og Mennesker, for a var • kun 18 Aar, da a tik den første Unge, aa saa haar a it no' aa takke for.«

Kristen Hansen og Birthe skildres af Befolkningen som skikkelige Rakkere, der lod enhver beholde sit; men Befolkningen i Byen og i Omegnen var desuagtet ikke ret glad for deres Hjem; thi baade denne og andre Landsdeles Landstrygere holdt Hus her og forulempede paa forskellig Maade den omboende skikkelige Befolkning.

1798 fik Kristen Hansen og Birthe en Datter døbt med Navnet Ellen Marie; men hun døde som spæd, og 1805 lod de derfor en anden Datter døbe med det samme Navn. 1808 fik de atter en Datter døbt med Navnet Anne Marie. Blandt deres mange andre Børn var ogsaa flere Sønner, hvoraf een eller flere var Haandværkere og agtede Folk.

Kristen Hansen og hans Hustru døde som Fattiglemmer i Louns, han 1854, 84 Aar, og hun 1855, 80 Aar gammel.

Nu er det kun Mindet om denne gamle Rakkerrede og dens ejendommelige Beboere, der lever blandt den himmerlandske Befolkning.